

ת"פ 18318/08/13 - מדינת ישראל נגד דניאל בנסימון

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

ת"פ 18318-08-13 מדינת ישראל נ' בנסימון
תיק חיצוני:

בפני	כב' השופטת ק. רג'יניאנו
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	דניאל בנסימון

החלטה (בעתירה לגילוי ראיה חסויה מיום 20.5.14)

לפני עתירה לגילוי ראיה ולהסרת חיסיון לפי סעיף 45 לפקודת הראיות (נוסח חדש) התשל"א - 1971 (להלן: "הפקודה").

1. עיקרי העובדות לפי כתב האישום

נגד העותר ושניים אחרים (נאשמים 2 ו-3 בכתב האישום) הוגש כתב אישום בעבירה של עסקה אחרת בנשק, עבירה בניגוד לסעיף 144(ב) + 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977. (בנוסף מיוחסות לעותר ולאחרים עבירות שאינן רלבנטיות לענייננו. לעותר מיוחסת עבירה של החזקת סמים מסוכנים שלא לצריכה עצמית ולאחרים עבירה של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו).

נטען בכתב האישום שבתקופה שבין תחילת חודש יולי ועד 26.7.13, החזיק העותר בתא המטען של רכב יונדאי מ.ר. 95-004-17 (להלן: "רכב היונדאי"), בשני מטעני חבלה המורכבים מגוף כסוף ובתוכו חומרי נפץ, כדורונים גדולים וקטנים וממקלט אלחוטי הנועד להפעלת המטען וכן שני חזיזים צה"ליים.

משפטם של האחרים הסתיים בהסדר טיעון. הם הורשעו ונגזר דינם.

2. תעודת החיסיון

ביום 23.4.14 חתם השר לביטחון הפנים על תעודה "בדבר ראיות חסויות מטעמי אינטרס ציבורי חשוב" המכסה "כל פרט או מידע שעניינו: השיטה האמצעים ואופן הביצוע הטכני ששימשו את אנשי המשטרה לצורך ביצוע הטיפול בזירת החבלה במהלך חקירת תיק זה, לרבות העזרים הטכניים וסוג הציוד אשר שימש את אנשי המשטרה לצורך ביצוע הטיפול בזירת החבלה. כל פרט או מידע שיש בו כדי לגלות תוכנו של מסמך המסומן ד'1".

התעודה באה להוסיף על תעודות החיסיון הקודמות. הטעם לחיסיון "גילוי מידע זה או מסירתו יש בהם כדי לפגוע בעניין ציבורי חשוב באשר הם עלולים לחשוף שיטות עבודה ודרכי פעולה של המשטרה ולפגוע ביעילות פעולותיה".

עיקרי הבקשה

3.

העותר, באמצעות באי כוחו עו"ד רובינשטיין ועו"ד אבוהב עותר לגילוי תקליטור הצילום של רובוט החבלה המתעד את אופן נטרול מטעני החבלה שהוצאו מרכב היונדאי ופירוקם (להלן: "התקליטור").

העותר טוען כי קדמו לתעודת החיסיון נושא העתירה, שתי תעודות חיסיון שנחתמו על ידי השר לביטחון הפנים. הראשונה נחתמה ב-17.9.13 והשנייה ב-13.3.14.

נטען כי תעודת החיסיון נושא העתירה הוצאה רק לאחר שהתברר לבאי כוח העותר מעדותו של מומחה החבלה בבית המשפט, שהתקליטור המתעד את מהלך ניטרול מטעני החבלה לא הועבר לעיונו. בעקבות כך פנה לבית המשפט בבקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי. בתגובה, פנתה המשיבה לשר לביטחון הפנים והוצאה תעודת החיסיון לגבי התקליטור. תעודת חיסיון זו היא נושא העתירה.

לגופו של עניין, לטענת ב"כ העותר התקליטור מהווה ראיה רלבנטית וחיונית להגנת העותר, בבחינת "הראיה הטובה ביותר הקיימת לזירת העבירה" שכן הוא מתעד את אביזרי הנשק שנתפסו ברכב המזדה שהיה בחזקתם של האחרים ב"בתצורת תפיסתם".

לטענת ב"כ העותר יש בתקליטור כדי לבסס טענת העותר כי החפצים נתפסו באריזות שונות, בנפרד זה מזה ואינם "נשק" כמשמעותו בחוק. לכל היותר הם מהווים "אביזרי נשק".

עוד נטען, כי על פי חומרי החקירה שהועברו להגנה, החקירה בתיק זה והטיפול במטענים שנתפסו נערכה "במקביל ובשיתוף" עם תיק חקירה אחר של ימ"ר (נגד נאשמים אחרים בגינו הוגש כתב אישום נפרד לגבי מטען חבלה זה) ומחלקת החבלה שטיפלה בשני התיקים "עירבבה" וטיפלה במשותף במוצגים של שני תיקי החקירה, באופן שלא ניתן לקבוע בוודאות שחוות דעת מז"פ, שהוגשה במהלך שמיעת הראיות מתייחסת למוצגים בתיק זה.

לטענת ב"כ העותר בנסיבות שפורטו, אי גילוייה של הראיה החסויה תימנע מהעותר לעיין בראיה המרכזית הרלבנטית להגנתו ואי גילוייה תיפגע באופן ממשי בהגנתו. עוד נטען כי בשל העובדה שתעודת החיסיון נושא העתירה נחתמה בשלב מתקדם של פרשת התביעה (מבלי שהייתה אפילו פנייה לבית המשפט בבקשה להארכת

המועד), האינטרס הציבורי לגילוייה גובר על פני אי גילוייה וזאת לצורך עשיית צדק ומניעת עיוות דין לעותר.

4. עיקרי תגובת המשיבה

המשיבה, באמצעות ב"כ עו"ד עינת לב ארי, מתנגדת לעתירה.

ב"כ המשיבה דחתה בתוקף, כחסרי בסיס, את טענות ב"כ העותר לגבי הטיפול המשותף במטעני החבלה הזיהם שנתפסו בשתי החקירות. היא הדגישה שהתיק האחר נחקר על ידי ימ"ר לכיש ומעבדת החבלה דרום לעומת התיק נושא הדיון שנחקר על ידי ימ"ר מרכז ומעבדת החבלה תל אביב. בנוסף, הדגישה שבכל אחד מתיקי החקירה בוצע ניסוי נפרד (באותו מקום) ומומחה החבלה בכל אחד מהמחוזות הגיש חוות דעת נפרדת.

ב"כ המשיבה אישרה שמדובר במטעני חבלה דומים ויש בכך כדי להזהיר שמדובר במטעני חבלה מסוג חדש המצוי בידיהם של גורמים עברייניים.

לגופו של עניין, טענה ב"כ המשיבה, כי חשיפת שיטת עבודתו של הרובוט, תחשוף האמצעים ושיטת פעולתה של המשטרה, תיפגע באינטרס ציבורי חשוב, שיטת הפעולה של הרובוט המשטרתי ולא תסייע לעותר בהגנתו. ב"כ המשיבה הפנתה לעדויותיהם של עדי התביעה יצחק עמרמי (סוף עמ' 59 לפרוטוקול) והמומחה אורן בירנבאום שהעידו לגבי הפעולות שביצעו ואין לחשוף את שיטת עבודתו של הרובוט, המשמש לנטרול חומרי חבלה.

5. דין והכרעה

לאחר שנשמעו טענות הצדדים, קיימתי בהסכמת ב"כ העותר דיון במעמד צד אחד ובדלתיים סגורות שבמהלכו צפיתי בתקליטור וקיבלתי מב"כ המשיבה ומומחה החבלה מרכז, הסברים בנוגע לחומר החסוי ולסיבה שבגינה ראוי שלא לחושפו.

הסמכות להורות על גילוייה של ראייה חסויה מצויה בסעיף 45 לפקודה. בעת בחינת בקשה המוגשת לפי סעיף זה, יש לברר תחילה האם החומר שגילוייו מתבקש חוסה תחת תעודת החיסיון (ראו בש"פ 8426/12, **פלוני נ' מדינת ישראל**, מיום 24.12.12 (פורסם בנבו)). אם התשובה לכך חיובית, על בית המשפט לבחון טיבו של החומר החסוי ומידת חשיבותו להגנת העותר. אם בית המשפט יגיע למסקנה כי החומר החסוי חיוני להגנת העותר יש להורות על הסרת החיסיון שכן שום אינטרס ציבורי ויהיה הנכבד ביותר, אינו עדיף על הצורך לעשיית צדק ומניעת עיוות דין לעותר. אם הראייה החסויה אינה רלבנטית וחיונית להגנת העותר, אין להורות על גילוייה.

לאחר ששמעתי טיעוני ב"כ הצדדים לעתירה בדיון במעמד שני הצדדים ולאחר שצפיתי בתקליטור החסוי ושמעתי את הסברי המשיבה בדיון במעמד צד אחד, נחה דעתי כי דין העתירה להידחות.

עיון בתקליטור מלמד כי הוא נופל בגדרה של תעודת החיסיון ובשים לב לעדויות שבאו בפני, אין בו דבר החיוני להגנת העותר. יתר על כן, שוכנעתי כי גילוי של התקליטור החסוי עלול לגרום לפגיעה ממשית בשיטות העבודה ודרכי הפעולה של המשטרה ולפגוע ביעילות פעולותיה בכל הנוגע למאמציה לאיתור מטעני חבלה ונטרולם.

לא מצאתי ממש בטענות ב"כ העותר בכל הנוגע "לבילבול" בין המטענים ובכל מקרה אין בתקליטור כדי לסייע לעותר בטענה זו. נהפוך הוא. נאמנים עלי דברי ב"כ המשיבה לגבי החקירה הנפרדת שבוצעה בכל אחד מתיקים. המטענים שנוטרלו בתיק זה צולמו והחומר מצוי בפני ההגנה ובית המשפט.

באשר לעיתוי בו הוצאה תעודת החיסיון - על המאשימה להוציא תעודת חיסיון עם הגשת כתב האישום ולמצער להגיש בקשה להארכת מועד להוצאת תעודת החיסיון. במקרה הנדון הוצאה תעודת החיסיון בחלוף זמן, לקראת תום פרשת התביעה לאחר שנשמעה עדותו של מומחה החבלה. אין חולק שמדובר במצב לא תקין העלול, במקרים מסוימים, לפגוע ביכולתו של העותר להתגונן. על המדינה מוטלת החובה לקיים את חובתה (לאפשר עיון במלוא החומר המבסס את האישומים) תוך פרק זמן סביר. ואולם, תעודת חיסיון שהוצאה באיחור והימנעותה של המאשימה מלהגיש בקשה כאמור אינו פוגם בהכרח בתוקפה של תעודת החיסיון, לכשתוצא. הדבר ניתן לשיקול דעתו של בית המשפט לבחון אם הנזק מאי גילוי החומר לעותר עולה על התועלת ממתן פרק זמן נוסף להוצאת התעודה.

"במסגרת שיקול הדעת, יינתן משקל, בין היתר, לפרק הזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום, להיקפו של חומר הראיות ומהותו, וכן לקושי האובייקטיבי שבו דובר, לגבש תעודת חיסיון בטרם או מייד לאחר הגשת כתב האישום... אין יסוד אפוא לקבוע שעצם הוצאת התעודה שלא במועד הגשת כתב האישום מחייבת בהכרח גילוי של החומר נושא הבקשה לחיסיון לאלתר" (ראו בש"פ 6453/10, אליהו עמר נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו)

אין בעצם העיכוב בהוצאת תעודת החיסיון משום הצדקה מיידית להסרתה.

"נקבע כי המבחן אינו מועד הוצאת תעודת החיסיון כי אם השאלה האם העיכוב בהוצאת תעודת החיסיון פגע באופן ממשי ביכולתו של הנאשם לנהל הגנה אפקטיבית. (ראו בש"פ 687/96, גיל נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(3) 804 (1999)). במסגרת זו, מן הראוי לבחון את הפגיעה שנגרמה ליכולתו של הנאשם להתגונן מהאישומים..." (ראו בש"פ 8050/11, עידן בן נעים נ' מדינת ישראל, פורסם בנבו)

בענייננו, שוכנעתי מדברי ב"כ המשיבה כי קיומו של התקליטור לא היה ידוע לה, משום שלא הובא לידיעתה ומשהובא הדבר לידיעתה היא פעלה להוצאת תעודת חיסיון מבלי שהוגשה בקשה להארכת מועד להוצאת התעודה. בנסיבות אלה, ולאחר שצפיתי בתקליטור מצאתי כי אין באיחור זה משום פגיעה כלל ביכולתו של העותר לנהל קו הגנה אפקטיבי. חשיפת התקליטור תחשוף שיטת עבודתה של המשטרה ולא יהיה בה כדי לקדם הגנתו של העותר. לפיכך, אני סבורה שתעודת החיסיון הוצאה כדין.

לאור האמור לעיל, העתירה לגילוי ראיה חסויה נדחית.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, ב' תמוז תשע"ד, 30 יוני 2014, בהעדר הצדדים.